

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112
104¹, 146, 148, 151, 152, 155, 156, 159 IR 160 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 104¹ straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 104¹ straipsnio 5 dalį.

~~5. Skundai dėl mokesčių administratoriaus sprendimo šio straipsnio nustatyta tvarka nustatyti mokesčių mokėtojai mokestinę prievolę nagrinėjami šio Įstatymo 146 straipsnyje nustatyta tvarka.~~

2 straipsnis. 146 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 146 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Skundai dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) sprendimų, ~~nenurodytų šio Įstatymo 145 straipsnyje~~ kuriems netaikoma šiame Įstatyme numatyta ikiteisminė ginčų nagrinėjimo procedūra, jų nepriėmimo, taip pat skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprendžiami iš esmės, nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 148 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 148 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Komisijos nariai skiriami ~~ketveriems penkeriems~~ metams. Komisijos nariu gali būti skiriamas **tik Lietuvos Respublikos pilietis, kuris yra** nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis finansų, teisės ar ekonomikos magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip trejų metų darbo stažą mokesčių, muitų ar įmonių teisės srityje. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis *mutatis mutandis* atitinka bent vieną Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą sąlygą. Pretendentus į Komisijos narius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka atranka finansų ministro ir teisingumo ministro sudaryta komisija (**toliau – atrankos komisija**), atsižvelgdama į šioje dalyje nustatytus reikalavimus pretendents ir pokalbio su pretendents, per kurį finansų ministro ir teisingumo ministro sudaryta **atrankos** komisija įvertina pretendento žinias ir įgūdžius, kurių reikia Komisijos nario funkcijoms atlikti, galimybes panaudoti turimas žinias ir įgūdžius praktikoje, rezultatus. Pretendentų atranką organizuoja Finansų ministerija. Tas pats asmuo Komisijos nariu gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Komisijos nariai privalo būti Lietuvos Respublikos piliečiai. Komisijos narius Ministro Pirmininko teikimu skiria ir atleidžia Vyriausybė. Komisijos pirmininką iš visų Komisijos narių Ministro Pirmininko teikimu skiria ir atleidžia Vyriausybė.“

2. Pakeisti 148 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Komisijos pirmininkas Komisijos nariams suteikia atostogas, papildomas poilsio dienas, siunčia juos į komandiruotes ir priima kitus sprendimus, susijusius su Komisijos narių tarnybos santykiais, išskyrus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus sprendimus dėl Komisijos narių skyrimo į pareigas ar atleidimo iš jų ir ~~Ministro Pirmininko priimamus sprendimus dėl Komisijos narių skatinimo, tarnybinių nuobaudų jiems skyrimo~~. Sprendimus dėl Komisijos pirmininko tarnybos santykių (išskyrus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus sprendimus dėl skyrimo į pareigas ir atleidimo iš jų, taip pat ~~Ministro Pirmininko priimamus sprendimus dėl skatinimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo~~) Vyriausybės pavedimu priima finansų ministras. Komisijos pirmininkui ir nariams ~~tarnybinės nuobaudos mutatis mutandis~~ skiriamos, jie skatinami, kasmetinės atostogos suteikiamos Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 151 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 151 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„151 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos nagrinėjami ~~mokestiniai~~ ginčai

1. Mokestinių ginčų komisija nagrinėja:

1) ~~mokestinius ginčus, kylančius~~ tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus **kylančius mokestinius ginčus;**

2) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų, priimtų išnagrinėjus mokesčių mokėtojų skundus dėl vietos mokesčių administratoriaus sprendimų;

3) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus, kai centrinis mokesčių administratorius per šio Įstatymo nustatytus terminus nepriėmė sprendimo dėl mokestinio ginčo.

2. Mokestinių ginčų komisija privaloma ikiteismine tvarka taip pat nagrinėja ginčus pagal:

1) skundus dėl perskaičiuoto mokestinio laikotarpio nuostolio, privalomosios kilmės ar tarifinės informacijos išdavimo administruojant muitus, taip pat pagal skundus dėl mokesčių administratoriaus sprendimo pagal šio Įstatymo 104¹ straipsnį;

2) Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nurodytus prašymus dėl laiku nesumokėtos rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarantių atliekų tvarkymą išieškojimo iš rinkliavos mokėtojo, taip pat pagal atliekų turėtojų skundus dėl jiems nustatytos (apskaičiuotos) rinkliavos ar įmokos, rinkliavos ar įmokos lengvatų pritaikymo;

3) skundus (prašymus), kurių nagrinėjimą taikant ikiteisminę mokestinio ginčo nagrinėjimo procedūrą numato kiti įstatymai.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems ginčams nagrinėti *mutatis mutandis* taikomos šiame skyriuje nustatytos taisyklės.“

5 straipsnis. 152 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 152 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Skundas centriniam mokesčių administratoriui turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per ~~20–2dienų~~ **mėnesius** po to, kai mokesčių mokėtojui buvo įteiktas vietos mokesčių administratoriaus sprendimas, kurį mokesčių mokėtojas skundžia.“

2. Pakeisti 152 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Skundas Mokestinių ginčų komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per ~~20–2dienų~~ **mėnesius** nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per ~~20–2dienų~~ **mėnesius** nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos.“

3. Pakeisti 152 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Ikiteisminės mokestinį ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, kuriuo nepatenkinamas prašymas dėl skundo padavimo termino atnaujinimo, gali būti apskūstas **teismui** Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 155 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 155 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„155 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas Mokestinių ginčų komisijoje

1. Skundas dėl mokestinio ginčo Mokestinių ginčų komisijai paduodamas per centrinį mokesčių administratorių. Šio Įstatymo 151 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais skundas (prašymas) paduodamas tiesiogiai Mokestinių ginčų komisijai. Kai skundas (prašymas) Mokestinių ginčų komisijai paduodamas tiesiogiai, mokesčių administratorius per 5 darbo dienas nuo Mokestinių ginčų komisijos reikalavimo gavimo dienos pateikia Mokestinių ginčų komisijai visą turimą su skundu (prašymu) susijusią medžiagą.

2. Centrinis mokesčių administratorius per 35 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos parengia mokestinio ginčo bylą ir perduoda ją Mokestinių ginčų komisijai. Mokesčių mokėtojas ir mokesčių administratorius turi teisę Mokestinių ginčų komisijoje susipažinti su mokestinio ginčo byloje esančia medžiaga. Mokesčių mokėtojas turi teisę gauti mokamas mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijas ~~ir (arba)~~ (skaitmenines kopijas), išskyrus atvejus, kai dokumentų duomenys sudaro valstybės, tarnybos, profesinę, komercinę ar kitą įstatymų saugomą paslaptį. Mokesčių mokėtojo prašymu mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijos ~~ir (arba)~~ (skaitmeninės kopijos) gaunamos mokesčių mokėtojui atvykus į Mokestinių ginčų komisiją arba gali būti jam išsiunčiamos registruotu laišku arba elektroninių ryšių priemonėmis. Mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijų ~~ir (arba)~~ (skaitmeninių kopijų) pateikimo tvarką, taip pat šių kopijų įkainius, kurių dydžiai negali viršyti **Vyriausybės įkainių, nustatytų nustatomų ikiteisminio ikiteisminio** tyrimo įstaigose, prokuratūrose ir teismuose esančių baudžiamųjų bylų ir jose esančių dokumentų kopijų, teismuose esančių administracinių, civilinių bylų ir jose esančių dokumentų kopijų įkainių ~~nustatymo ir mokėjimo už bylos medžiagos kopijas tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 3 d. nutarimu Nr. 1368 „Dėl Ikiteisminio tyrimo įstaigose, prokuratūrose ir teismuose esančių baudžiamųjų bylų ir jose esančių dokumentų kopijų, teismuose esančių administracinių, civilinių bylų ir jose esančių dokumentų kopijų įkainių nustatymo ir mokėjimo už bylos medžiagos kopijas tvarkos aprašo patvirtinimo“~~, ir mokėjimo už šias kopijas tvarką nustato Mokestinių ginčų komisija.

3. Kai Mokestinių ginčų komisijai paduodamas prašymas dėl laiku nesumokėtos rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarantių atliekų tvarkymą išieškojimo iš rinkliavos mokėtojo, nurodytas Atliekų tvarkymo įstatyme, kartu su prašymu pateikiami išsamūs duomenys apie raginimo (kuriame rinkliavos mokėtojui pateikiama tiksli informacija apie reikalavimo pagrindą, laiku nesumokėtos rinkliavos dydį, įskaitant kitas pagal sutartį ar įstatymus mokėtinas sumas, kai jų reikalaujama, ir laikotarpį, už kurį susidarė laiku nesumokėta rinkliava) išsiuntimą rinkliavos mokėtojui ir rinkliavos mokėtojo prieštaravimų gavimą (jei tokie buvo gauti per raginime nurodytą protingą terminą). Gavusį šį prašymą, Mokestinių ginčų komisija sudaro galimybę rinkliavos mokėtojui pateikti atsiliepinimą raštu.

34. Mokestinių ginčų komisija sprendimą dėl skundo dėl mokestinio ginčo priima **ne vėliau kaip** per 60 dienų nuo skundo gavimo dienos. Mokesčių mokėtojo prašymu šis terminas Mokestinių ginčų komisijos sprendimu gali būti sutrumpinamas iki 30 dienų. Apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui bei centriniam mokesčių administratoriui.

45. Sprendimai priimami Mokestinių ginčų komisijos narių balsų dauguma, **išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nustatytą išimtį**. Mokestinių ginčų komisija priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) patvirtina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 2) panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 4) pakeičia centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 5) perduoda skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

- 1) patenkinti arba iš dalies patenkinti skundą (prašymą);
- 2) atmesti skundą (prašymą) kaip nepagrįstą;
- 3) panaikinti skundžiamą administracinį sprendimą ar jo dalį;
- 4) panaikinti skundžiamą administracinį sprendimą ar jo dalį ir įpareigoti mokesčių administratorių priimti naują administracinį sprendimą;
- 5) pakeisti skundžiamą administracinį sprendimą;
- 6) įpareigoti įvykdyti Mokestinių ginčų komisijos sprendime nurodytą pavedimą.

6. Šio Įstatymo 151 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytus skundus (prašymus) nagrinėja ir sprendimus Mokestinių ginčų komisijos vardu dėl jų priima vienas Mokestinių ginčų komisijos narys. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas, atsižvelgdamas į ginčo sudėtingumą, turi teisę šioje dalyje nurodytą skundą (prašymą) perduoti nagrinėti visos sudėties Mokestinių ginčų komisijai.

57. Sprendime turi būti nurodyta ~~mokesčių mokėtojo~~ teisė apskūsti priimtą sprendimą ir tokio apskundimo terminai.

68. Mokestinių ginčų komisija, priimdama sprendimą dėl mokesčių mokėtojo skundo, neatsižvelgia ir nevertina tų mokesčių mokėtojo pateiktų įrodymų, kurie nebuvo pateikti centriniam mokesčių administratoriui, išskyrus atvejus, kai apie jų negalimumą pateikti buvo nurodyta mokesčių mokėtojo skunde centriniam mokesčių administratoriui.“

7 straipsnis. 156 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 156 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„156 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo sustabdymas

1. Ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija gali nuspręsti skundo dėl mokestinio ginčo (jo dalies) nagrinėjimą sustabdyti, jeigu priimamas sprendimas visiškai ar iš dalies priklauso nuo tam tikro juridinio fakto buvimo ar nebuvimo ~~ir tokio juridinio fakto buvimas ar nebuvimas dar turi būti nustatytas teismo ar teisės saugos institucijos arba užsienio valstybės įstaigos ar institucijos~~. Skundo ar jo dalies dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas sustabdomas, iki ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija sužinos, ~~kad minėta įstaiga ar institucija nustatė~~ **apie** tokio fakto buvimą ar nebuvimą.

2. Skundo nagrinėjimas mokestiniame ginče ~~taip pat~~ sustabdomas, jei dėl ginčijamų sumų pradedamos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje. Nagrinėjimas sustabdomas iki šioje dalyje nurodytų procedūrų užbaigimo.

3. Skundo nagrinėjimas mokestiniame ginče taip pat sustabdomas, jei Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Mokestinių ginčų komisija kreipiasi į administracinį teismą prašydama patikrinti, ar konkretus norminis administracinis aktas (ar jo dalis), kuris turėtų būti taikomas mokestiniame ginče, atitinka Konstituciją, įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą. Nagrinėjimas sustabdomas iki įsiteisėjusio administracinio teismo sprendimo dėl norminio administracinio akto gavimo.“

8 straipsnis. 159 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 159 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Apskūsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą dėl mokestinio ginčo taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, ~~tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.“~~

2. Pakeisti 159 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per ~~20 vieną dieną mėnesį~~ po centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.“

9 straipsnis. 160 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 160 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Prašymą atnaujinti procesą turi teisę paduoti mokesčių mokėtojas. **Jei galutinį sprendimą mokestinio ginčo byloje priėmė Mokestinių ginčų komisija, prašymą dėl proceso atnaujinimo taip pat turi teisę paduoti centrinis mokesčių administratorius.“**

2. Pakeisti 160 straipsnio 6 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) prašymo surašymo vieta, data, ~~mokesčių mokėtojo~~ **pareiškėjo** parašas.“

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. Mokestinių ginčų komisija, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Pagal iki 2026 m. gruodžio 31 d. galiojusį teisinį reguliavimą pateikti skundai nagrinėjami vadovaujantis iki 2026 m. gruodžio 31 d. galiojusio teisinio reguliavimo nustatyta tvarka.

4. Kai pagal iki 2026 m. gruodžio 31 d. galiojusį teisinį reguliavimą nustatyti apskundimo terminai nėra pasibaigę, įsigaliojus šiam įstatymui likusi termino dalis skaičiuojama taikant šio įstatymo 5 ir 8 straipsniais pakeistų Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 152 ir 159 straipsnių nuostatas.

5. Šio įstatymo 3 straipsniu pakeista Mokesčių administravimo įstatymo 148 straipsnio nuostata dėl Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių kadencijos trukmės taikoma po šio įstatymo įsigaliojimo paskirtiems Mokestinių ginčų komisijos nariams. Iki 2026 m. gruodžio 31 d. paskirti Mokestinių ginčų komisijos nariai eina pareigas iki termino, kuriam jie buvo paskirti, pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas